

A) Prepíšte celý text do gramaticky správnej podoby. Zachovajte číslovanie viet.

- Doplňte chýbajúce i / í / y / ý.
- Doplňte chýbajúcu interpunkciu.
- Opravte prípadné chyby.

1. **Pov_še** kameného mosta ktorý sa dvíha nad neveľkou bystrinkou žabí potok perú tri, alebo štyri práčky.
2. Povieva ostrý vietor a každá z nich rozpt_li vodu a zamokr_ okolité skaly.
3. Kto stúpi na tak_ to klzký a hladký kameň šm_kne sa.
4. Najmä ak je kameň veľmi šm_klavý otupí sa jeho oh_bnosť, a človek je vo chvíli vo vode.
5. Aj maličký Jurko vari päť – ročné práčk_no decko ktorý sa čľapotal v drevennom žľabe, skočil na takýto kameň a čľup, našiel sa v rozv_renej vode.
6. Ledva potom uniesol kabát ktorý bol nas_ten_ vodou.

B) Otázky a úlohy k textu

1. Určte slovný druh zvýrazneného slova vo vete č. 1.
2. Vypíšte z textu slovo, ktoré sa skloňuje podľa vzoru matkin.
3. a) Z koľkých viet sa skladá súvetie č. 5?
b) Vypíšte z tohto súvetia všetky prísudky.
4. Uveďte číslo vety, v ktorej sa nachádza prístavok.
5. a) Koľko jednoduchých viet sa nachádza v texte?
b) Z koľkých súvetí sa skladá uvedený text?
6. Určte druh vedľajšej vety v súvetí č. 3.
7. Vypíšte z textu časticu, ktorú by sme mohli nahradiť časticami sotva, len-len, tak-tak.
8. Uveďte číslo vety, v ktorej dvakrát došlo k spodobovaniu, pretože sa vo vnútri slova stretli znelé a neznelé spoluhlásky
9. Z textu vypíšte 1 expresívne slovo.
10. Vypíšte z textu slovo, ktorého význam Krátky slovník slovenského jazyka (2004) charakterizuje ako *konštrukciu na privádzanie alebo odvádzanie kvapalín*.
11. Z textu vypíšte:
a) 1 personifikáciu,
b) 1 epiteton.
12. Aké druhy čísloviek sú v texte použité?
13. Vypíšte z textu jedno zložené slovo. Napíšte ho pravopisne správne.
14. Vypíšte z textu slovo, ktoré sa skloňuje podľa vzoru páví.
15. Podľa akého vzoru sa skloňujú ukazovacie zámená, ktoré sa v texte nachádzajú?

2 RIEŠENIE

A	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povyše kamenného mosta, ktorý sa dvíha nad nevelkou bystrinkou Źabí potok, perú tri alebo štyri práčky. 2. Povieva ostrý vietor a každá z nich rozptýli vodu a zamokrí okolité skaly. 3. Kto stúpi na takýto klzký a hladký kameň, šmykne sa. 4. Najmä ak je kameň veľmi šmykľavý, otupí sa jeho ohybnosť a človek je vo chvíli vo vode. 5. Aj maličký Jurko, vari päťročné práckino decko, ktorý sa čľapotal v drevenom žľabe, skočil na takýto kameň a čľup, našiel sa v rozvírenej vode. 6. Ledva potom uniesol kabát, ktorý bol nasýtený vodou.
B	
1	povyše – slovný druh: predložka
2	slovo, ktoré sa skloňuje podľa vzoru matkin: práckino (dieťa)
3	<ol style="list-style-type: none"> a) súvetie č. 5 tvoria 4 vety b) prísudky v tomto súvetí: čľapotal, skočil čľup, našiel sa
4	prístavok sa nachádza vo vete č. 5 / Aj maličký Jurko, vari päťročné práckino decko , ktorý sa čľapotal v drevenom žľabe, skočil na takýto kameň a čľup, našiel sa v rozvírenej vode.
5	<ol style="list-style-type: none"> a) Žiadna jednoduchá veta sa v texte nenachádza, text je tvorený výlučne súvetiami. b) Text sa skladá zo 6 súvetí.
6	vedľajšia veta podmetová Kto stúpi na takýto klzký a hladký kameň , šmykne sa. (<i>Kto sa šmykne? Ten, kto stúpi na takýto klzký a hladký kameň.</i>)
7	časticami sotva, len-len, tak-tak môžeme nahradiť časticu ledva (veta č. 6 Ledva potom uniesol kabát, ktorý bol nasýtený vodou.)
8	č. 3 (Kto stúpi na takýto klzký a hladký kameň, šmykne sa.)
9	expresívne slovo: napr. bystrinka, maličký, Jurko
10	Žľab – Krátky slovník slovenského jazyka (2004) charakterizuje ako <i>konštrukciu na privádzanie alebo odvádzanie kvapalín</i> .
11	<ol style="list-style-type: none"> a) 1 personifikácia: most sa dvíha b) 1 epiteton: ostrý vietor
12	v texte sú použité základné číslovky
13	jedno zložené slovo: päťročné (decko)
14	podľa vzoru pávi sa skloňuje: žabí (Źabí potok)
15	ukazovacie zámená, ktoré sa v texte nachádzajú sa skloňujú podľa vz. pekný (takýto kameň)

POUŽITÉ ZDROJE:

LOMENČÍK, J., KÓNYOVÁ, E., LEDNICKÁ, A. a kol. Úspešná maturita. Slovenský jazyk a literatúra. Bratislava: Taktik 2019. 308 s. ISBN 978-80-8180-132-7.